БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Баянхонгор аймгийн Цагдаагийн газрын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: БНА-2024/14/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Баянхонгор 2024 оны 02 дугаар сарын 22	Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор: Б.Мөнхбат Утас: 70442584 Цахим хаяг: munkhbatb@audit.gov.mn Ахлах аудитор: М.Алтантуяа Утас: 80112188 Цахим хаяг: altantuyam@audit.gov.mn Аудитор: Н.Батчимэг Утас: 91113253 Цахим хаяг: batchimegn@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

005 ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА ӨӨРЧЛӨЛТГҮЙ САНАЛ ДҮГНЭЛТ

АГУУЛГА

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ 3

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ 5

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА 10

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН 17

4.1 Ерөнхий зүйл 17

4.2 Материаллаг байдал 17

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал 18

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт 18

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт 18

4.5.1 Завсрын аудитын талаар 18

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ 19

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ 21

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

005 ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА ӨӨРЧЛӨЛТГҮЙ САНАЛ ДҮГНЭЛТ

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
310 дугаар байр, Лувсанданзанжанцангийн
өргөн чөлөө 3 дугаар гудамж, Номгон 1 дүгээр баг,
Баянхонгор сум, Баянхонгор аймаг, 64101
Утас: (976) 70442584
Цахим шуудан:procurement. bayankhongor@audit.gov.mn

2024.02.23 № 2/60

танай___________-ны № ___________ -т

БАЯНХОНГОР АЙМГИЙН ЦАГДААГИЙН
ГАЗРЫН ДАРГА, ЦАГДААГИЙН ДЭД
ХУРАНДАА Б..МӨНХБАЯР ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Баянхонгор аймгийн Цагдаагийн газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Баянхонгор аймгийн Цагдаагийн газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Байгууллагын удирдлага нь санхүүгийн тайлангаа бэлтгэхдээ нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх зарчмыг ашигласан байна. Цаашид тус байгууллагын талаар чиг үүрэг нь өөрчлөгдөж татан буугдах, нэгдэх асуудал гараагүй тул байгууллагын тасралтгүй байдлын талаар тодорхой бус байдал нөхцөл үүсээгүй гэж үзсэн болно.

Аудитын гол асуудал

Тус байгууллага нь тайлант хугацаанд өр төлбөр үүсгэж ажилласан, бараа материалын зардлыг илүү шилжүүлсэн нь урьдчилан тогтоосон материаллаг байдлын түвшнээс хэтрээгүй.

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Баянхонгор аймгийн Цагдаагийн газрын 2023 оны гүйцэтгэлийн

5020229

төлөвлөгөөнд нийт 5 үндсэн зорилтын хүрээнд 24 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр тусгаж, гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлтийг аймгийн Засаг дарга 91.6 хувиар үнэлсэн байна.

Баянхонгор аймгийн Цагдаагийн газрын 2023 оны санхүүгийн тайланд толилуулаагүй, тодруулаагүй асуудал байхгүй.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Б.МӨНХБАТ

5[illegible]20229

[illegible]

[illegible]

[illegible] 2023 [illegible] 12 [illegible] 31 [illegible]

[illegible]

[illegible] 2023 [illegible] 12 [illegible] 31 [illegible] 8 [illegible] 8.9.1 [illegible] 6 [illegible] 6.3.1, 8 [illegible] 8.1 [illegible]

[illegible]

[illegible]: procurement. bayankhongor@audit.gov.mn
[illegible], 64101, [illegible]: (976) 70442584
[illegible] 1 [illegible] 310 [illegible] 3

[illegible]

[illegible]

[illegible] 91.6 [illegible] 2023
[illegible] 24 [illegible]
[illegible] 2023 [illegible] 5 [illegible]

[illegible]

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

(төгрөгөөр)

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**253,860,719.69**	**297,445,663.43**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	19,716,340.00	51,882,340.00
312	**Банкинд байгаа бэлэн мөнгө**	19,716,340.00	51,882,340.00
3121	**Төгрөг**	19,716,340.00	51,882,340.00
31213	Арилжааны банк дахь харилцах	19,716,340.00	51,882,340.00
33	**АВЛАГА**	14,691,600.00	00.00
335	**Бусад авлага**	14,691,600.00	00.00
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	14,691,600.00	00.00
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	219,452,779.69	245,563,323.43
351	**Түүхий эд материал**	99,946,684.29	146,655,147.70
35110	Тусгай зориулалттай материал	97,863,969.29	136,211,577.70
35130	Эм боох материал	2,082,715.00	10,443,570.00
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	630,000.00	00.00
354	**Хангамжийн материал**	74,487,791.40	45,047,862.73
35410	Бичиг хэргийн материал	9,026,455.00	6,353,205.00
35420	Аж ахуйн материал	1,089,600.00	3,523,100.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	1,479,500.00	154,500.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	8,146,387.00	3,878,918.04
35450	Барилгын засварын материал	878,000.00	925,500.00
35470	Бусад хангамжийн материал	53,867,849.40	30,212,639.69
35600	Мал амьтад	44,388,304.00	53,860,313.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**3,960,811,300.65**	**3,711,074,013.51**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	3,960,811,300.65	3,711,074,013.51
392	**Биет хөрөнгө**	3,697,393,300.65	3,447,656,013.51
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	3,464,153,142.05	3,464,153,142.05
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-421,899,712.27	-526,438,538.71
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	767,509,343.55	767,509,343.55
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-417,129,615.07	-522,347,593.67
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	676,273,431.20	706,636,827.98
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-411,926,889.74	-490,958,810.89
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	85,500,924.40	84,654,351.67
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-74,392,959.47	-68,258,468.18
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	00.00	17,305,522.84
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	00.00	-13,905,399.13
393	**Биет бус хөрөнгө**	263,418,000.00	263,418,000.00
39301	Програм хангамж	725,000.00	725,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-725,000.00	-725,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	263,418,000.00	263,418,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**4,214,672,020.34**	**4,008,519,676.94**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**129,200.00**	**1,551,004.00**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	129,200.00	1,551,004.00
413	**Өглөг**	129,200.00	1,551,004.00

005 ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА ӨӨРЧЛӨЛТГҮЙ САНАЛ ДҮГНЭЛТ

41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	00.00	728,113.00
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	00.00	96,000.00
4136	**Бусад өглөг**	129,200.00	726,891.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	129,200.00	726,891.00
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**4,214,542,820.34**	**4,006,968,672.94**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	4,214,542,820.34	4,006,968,672.94
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	975,948,623.99	975,948,623.99
51101	Өмч: - төрийн	975,948,623.99	975,948,623.99
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	2,788,331,684.52	2,580,757,537.12
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	2,788,331,684.52	2,788,331,684.52
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	-207,574,147.40
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	450,262,511.83	450,262,511.83
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**4,214,672,020.34**	**4,008,519,676.94**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

(төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**3,457,299,532.84**	**5,127,020,736.65**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**412,654,706.84**	**287,036,437.65**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	412,654,706.84	287,036,437.65
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	113,614,838.00	127,331,296.60
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	97,752,767.00	124,761,726.60
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	7,356,400.00	304,970.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	8,505,671.00	2,264,600.00
12001701	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Үндсэн хөрөнгө /цагдаа/	119,204,149.40	34,143,583,19
12001702	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Үндсэн хөрөнгө /бусад/	163,893,695.00	37,778,545.45
12001801	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Бараа материал /цагдаа/	11,771,524.44	73,375,982.50
12001802	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Бараа материал /бусад/	4,170,500	14,407,074.91
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**3,044,644,826.00**	**4,839,984,299.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	3,002,347,600.00	4,791,179,900.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	3,002,347,600.00	4,791,179,900.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	42,297,226.00	48,804,399.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	15,990,000.00	2,000,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	240,000.00	2,860,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	26,067,226.00	43,944,399.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**3,455,163,833.83**	**5,314,020,905.68**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**3,455,163,833.83**	**5,314,020,905.68**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	3,421,763,043.98	4,912,257,290.76

005 ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА ӨӨРЧЛӨЛТГҮЙ САНАЛ ДҮГНЭЛТ

2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	2,514,352,959.15	3,986,243,900.00
210101	Үндсэн цалин	1,466,899,552.15	2,264,526,444.00
210102	Нэмэгдэл	937,620,619.00	1,581,433,788.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	420,000.00	37,630,000.00
210104	Урамшуулал	41,660,178.00	2,160,340.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	67,752,610.00	100,493,328.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	53,691,242.00	77,703,574.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	1,824,490.00	2,621,734.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	182,436.00	271,911.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	177,889.00	243,663.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	42,423.00	60,915.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	51,464,004.00	74,505,351.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	184,766,338.00	203,356,173.08
210301	Гэрэл, цахилгаан	20,039,505.00	18,101,065.16
210302	Түлш, халаалт	143,281,035.00	163,441,619.92
210303	Цэвэр, бохир ус	21,445,798.00	21,813,488.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	166,422,995.00	166,935,146.72
210401	Бичиг хэрэг	24,754,780.00	17,280,930.00
210402	Тээвэр, шатахуун	108,841,218.00	108,237,737.68
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	10,332,683.00	5,775,437.60
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	636,900.00	353,600.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	21,857,414.00	14,669,622.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	00.00	5,527,368.00
210409	Түлш шатахуун, тээврийн хөлс, сэлбэг хэрэгсэлд төлсөн /ТӨҮГ/	00.00	15,090,451.44
2105	**Нормативт зардал**	72,613,938.00	29,473,418.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	2,755,165.00	1,598,595.00
210502	Хоол, хүнс	69,858,773.00	27,014,823.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	00.00	860,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	45,656,350.00	42,412,289.90
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	00.00	1,180,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	1,334,500.00	1,000,000.00
210604	Урсгал засвар	44,321,850.00	40,232,289.90
2107	**Томилолт, зочны зардал**	11,489,000.00	7,161,600.00
210702	Дотоод албан томилолт	11,489,000.00	7,161,600.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	36,320,621.00	68,952,238.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	32,967,033.00	62,138,947.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	1,790,000.00	1,323,775.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	567,000.00	407,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	00.00	4,000,000.00
210807	Газрын төлбөр	530,700.00	686,516.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	465,888.00	396,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	336,449,600.83	330,018,951.06

005 ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА ӨӨРЧЛӨЛТГҮЙ САНАЛ ДҮГНЭЛТ

210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	00.00	4,701,103.50
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,294,689.80	17,859,005.15
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	333,154,911.03	307,458,842.41
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	33,400,789.85	401,763,614.92
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	7,477,543.00	333,613,264.60
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	704,000.00	8,721,800.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	00.00	116,446,190.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	00.00	111,753,974.60
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	6,773,543.00	96,691,300.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	25,923,246.85	68,150,350.32
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	25,923,246.85	68,150,350.32
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**2,135,699.01**	**-187,000,169.03**
225	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	182,243.39	20,573,978.37
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	-	20,573,978.37
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**182,243.39**	**20,573,978.37**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан (төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	**3,177,235,573.00**	**5,012,699,595.60**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**129,097,107.00**	**172,715,296.60**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	129,097,107.00	172,715,296.60
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	129,097,107.00	172,715,296.60
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	97,752,767.00	125,031,476.60
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**3,048,138,466.00**	**4,839,984,299.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	3,002,347,600.00	4,791,179,900.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	3,002,347,600.00	4,791,179,900.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	45,790,866.00	48,804,399.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	15,990,000.00	2,000,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	240,000.00	2,860,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	29,560,866.00	43,944,399.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**3,144,864,123.00**	**4,975,925,145.60**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**3,144,864,123.00**	**4,975,925,145.60**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**3,101,926,533.15**	**4,574,161,530.68**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	2,553,142,098.15	4,021,251,069.00
210101	Үндсэн цалин	1,404,323,051.00	2,226,985,215.00
210102	Нэмэгдэл	1,044,909,742.65	1,501,528,290.00

005 ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА ӨӨРЧЛӨЛТГҮЙ САНАЛ ДҮГНЭЛТ

210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	420,000.00	48,903,914.00
210104	Урамшуулал	67,146,904.50	174,772,050.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	36,342,400.00	69,061,600.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	52,814,700.00	83,145,199.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	52,814,700.00	83,145,199.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	174,910,200.00	203,356,173.08
210301	Гэрэл, цахилгаан	20,254,555.00	19,928,383.16
210302	Түлш, халаалт	133,424,897.00	163,441,619.92
210303	Цэвэр, бохир ус	21,230,748.00	19,986,170.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	160,916,459.00	125,527,349.60
210401	Бичиг хэрэг	28,120,840.00	11,147,300.00
210402	Тээвэр, шатахуун	114,015,036.00	99,750,012.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	10,567,683.00	5,775,437.60
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	636,900.00	303,600.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	7,576,000.00	8,551,000.00
2105	**Нормативт зардал**	36,149,400.00	25,369,450.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	1,289,500.00	179,450.00
210502	Хоол, хүнс	33,449,700.00	24,218,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,410,200.00	972,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	35,349,010.00	21,798,050.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	5,094,800.00	4,191,500.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	2,287,310.00	2,000,000.00
210604	Урсгал засвар	27,966,900.00	15,606,550.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	11,489,000.00	7,065,600.00
210702	Дотоод албан томилолт	11,489,000.00	7,065,600.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	74,772,366.00	85,151,540.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	71,768,866.00	79,677,140.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	1,790,000.00	863,400.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	682,800.00	407,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	00.00	4,000,000.00
210807	Газрын төлбөр	530,700.00	204,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	2,383,300.00	1,497,100.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,383,300.00	1,497,100.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**42,937,589.85**	**401,763,614.92**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	17,014,343.00	333,613,264.60
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	10,686,000.00	8,721,800.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	00.00	116,446,190.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	00.00	111,753,974.60
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	6,328,343.00	96,691,300.00

005 ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА ӨӨРЧЛӨЛТГҮЙ САНАЛ ДҮГНЭЛТ

2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	25,923,246.85	68,150,350.32
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	25,923,246.85	68,150,350.32
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**32,371,450.00**	**36,774,450.00**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**12,655,110.00**	**4,608,450.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**12,655,110.00**	**4,608,450.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	12,655,110.00	4,608,450.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	12,655,110.00	4,608,450.00
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	**-12,655,110.00**	**-4,608,450.00**
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	19,716,340.00	32,166,000.00
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	00.00	19,716,340.00
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	19,716,340.00	51,882,340.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан (төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Бусад	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	**2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	975,948,623.99	450,262,511.83	2,786,378,228.90	00.00	4,212,589,364.72
C03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**975,948,623.99**	**450,262,511.83**	**2,786,378,228.90**	**00.00**	4,212,589,364.72
C07	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	1,953,455.62	00.00	1,953,455.62
C08	**2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**975,948,623.99**	**450,262,511.83**	**2,788,331,684.52**	**00.00**	4,214,542,820.34
D01	**2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**975,948,623.99**	**450,262,511.83**	**2,788,331,684.52**	**00.00**	4,214,542,820.34
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**975,948,623.99**	**450,262,511.83**	**2,788,331,684.52**	**00.00**	4,214,542,820.34
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	-207,766,147.40	00.00	-207,766,147.40
D09	**2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**975,948,623.99**	**450,262,511.83**	**2,580,565,537.12**	**00.00**	4,006,776,672.94

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан (төгрөгөөр)

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны			
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
1	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**				
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	4,854,632,500.00	4,854,398,156.28	234,343.72	100.0
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	4,854,632,500.00	4,854,398,156.28	234,343.72	100.0
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	4,519,942,200.00	4,520,784,891.68	(842,691.68)	100.0
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	4,021,587,800.00	4,021,251,069.00	336,731.00	100.0
210101	Үндсэн цалин	2,453,821,100.00	2,226,985,215.00	226,835,885.00	90.8
210102	Нэмэгдэл	1,316,785,900.00	1,501,528,290.00	(184,742,390.00)	114.0
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	46,800,000.00	48,903,914.00	(2,103,914.00)	104.5
210104	Урамшуулал	110,000,000.00	174,772,050.00	(64,772,050.00)	158.9
210105	Гэрээт ажлын хөлс	94,180,800.00	69,061,600.00	25,119,200.00	73.3

005 ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА ӨӨРЧЛӨЛТГҮЙ САНАЛ ДҮГНЭЛТ

2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	83,145,600.00	83,145,199.00	401.00	100.0
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	83,145,600.00	83,145,199.00	401.00	100.0
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	204,265,000.00	203,356,173.08	908,826.92	99.6
210301	Гэрэл, цахилгаан	30,085,200.00	19,928,383.16	10,156,816.84	66.2
210302	Түлш, халаалт	158,250,900.00	163,441,619.92	(5,190,719.92)	103.3
210303	Цэвэр, бохир ус	15,928,900.00	19,986,170.00	(4,057,270.00)	125.5
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	125,947,000.00	125,527,349.60	419,650.40	99.7
210401	Бичиг хэрэг	9,137,300.00	11,147,300.00	(2,010,000.00)	122.0
210402	Тээвэр, шатахуун	104,107,200.00	99,750,012.00	4,357,188.00	95.8
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5,738,900.00	5,775,437.60	(36,537.60)	100.6
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	6,660,000.00	8,551,000.00	(1,891,000.00)	128.4
2105	**Нормативт зардал**	25,898,000.00	25,369,450.00	528,550.00	98.0
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	180,000.00	179,450.00	550.00	99.7
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,500,000.00	972,000.00	528,000.00	64.8
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	27,116,600.00	26,406,500.00	710,100.00	97.4
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	8,800,000.00	8,799,950.00	50.00	100.0
210604	Урсгал засвар	16,316,600.00	15,606,550.00	710,050.00	95.6
2107	**Томилолт, зочны зардал**	7,753,800.00	7,065,600.00	688,200.00	91.1
210702	Дотоод албан томилолт	7,753,800.00	7,065,600.00	688,200.00	91.1
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	22,728,400.00	27,166,451.00	(4,438,051.00)	119.5
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	17,200,000.00	21,692,051.00	(4,492,051.00)	126.1
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	871,800.00	863,400.00	8,400.00	99.0
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	409,100.00	407,000.00	2,100.00	99.5
210807	Газрын төлбөр	247,500.00	204,000.00	43,500.00	82.4
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	1,500,000.00	1,497,100.00	2,900.00	99.8
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,500,000.00	1,497,100.00	2,900.00	99.8
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	334,690,300.00	333,613,264.60	1,077,035.40	99.7
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	334,690,300.00	333,613,264.60	1,077,035.40	99.7
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	8,750,000.00	8,721,800.00	28,200.00	99.7
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	116,446,200.00	116,446,190.00	10.00	100.0
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	111,754,100.00	111,753,974.60	125.40	100.0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	97,740,000.00	96,691,300.00	1,048,700.00	98.9
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	4,853,532,800.00	4,916,246,596.60	(62,713,796.60)	101.3
120004	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	62,352,900.00	125,066,696.60	(62,713,796.60)	200.6
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	62,352,900.00	125,031,476.60	(62,678,576.60)	200.5
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	35,220.00	(35,220.00)	

005 ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА ӨӨРЧЛӨЛТГҮЙ САНАЛ ДҮГНЭЛТ

2.5 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан (төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
I	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**45,790,866.00**	**42,502,489.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**45,790,866.00**	**42,502,489.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	45,790,866.00	42,502,489.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	45,790,866.00	42,502,489.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	45,790,866.00	42,502,489.00
II	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	45,790,866.00	48,804,399.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	45,790,866.00	48,804,399.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	15,990,000.00	2,000,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	240,000.00	2,860,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	29,560,866.00	43,944,399.00
IV	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)**	**00.00**	**00.00**
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	00.00	00.00
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	00.00	00.00

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Баянхонгор аймгийн Цагдаагийн газар нь Цагдаагийн албаны тухай, Зөрчлийн тухай, Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай, Эрүүгийн хуулийн дагуу хуулийг дээдлэн, хүний эрхийг хамгаалж, амар тайван амьдралын баталгааг хангах, хүний эрхийг дээдлэн үйл ажиллагаандаа иргэдийн оролцоо, дэвшилтэт технологийн ашиглалтыг нэмэгдүүлэх, алба хаагчдын эрүүл мэнд, хууль ёсны эрх ашгийг хамгаалж хүний нөөцийн тогтвортой байдлыг бүрдүүлж ажиллах, гэмт хэрэгтэй тэмцэх чиг үүрэгтэй ХЗДХЯ-ны харьяа байгууллага юм.

Тус байгууллага нь 2023 онд удирдлагын тасаг, захиргаа, удирдлагын тасаг, шуурхай албаны тасаг, эрүүгийн цагдаагийн тасаг, мөрдөн байцаах тасаг, зөрчлийн хэрэг бүртгэх тасаг, замын цагдаагийн тасаг, Жаргалант, Богд, Бууцагаан сум дахь сум дундын тасаг гэсэн 10 тасагтай 160 орон тоотойгоор үйл ажиллагаагаа явуулж, тайлант онд үйл ажиллагааны зардалд улсын төсвийн санхүүжилтээр 4,853,532.8 мянган төгрөг батлагдсан байна.

Баянхонгор аймгийн Цагдаагийн газар нь “Монгол цагдааг өв тэгш хөгжүүлэн мэргэшсэн, чадварлаг хүний нөөцийг бүрдүүлж, албаны чадамжийг дээшлүүлнэ”, “Цагдаагийн албаны бодлого, төлөвлөлт, зохицуулалтын чанарыг дээшлүүлж, байгууллагын чадавхыг дээшлүүлнэ”, “үйл ажиллагааны мэргэшсэн байдлыг хангаж, үр дүнг нэмэгдүүлнэ”, Өндөр мэдээллийн технологийг нэвтрүүлэх,

005 ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА ӨӨРЧЛӨЛТГҮЙ САНАЛ ДҮГНЭЛТ

цагдаагийн инновацийн дэд бүтцийг хөгжүүлэх замаар үйл ажиллагааны баталгаатай, найдвартай байдлыг хангах", "Иргэдийн оролцоо, бүх талын хамтын үйл ажиллагааг дэмжих чиглэлээр" гэсэн 5 зорилт дэвшүүлэн ажилласан байна.

Тайлант онд хөрөнгө захиран зарцуулах 1 дүгээр гарын үсгийг Дарга Б.Мөнхбаяр (2023.01.01-2023.12.31), 2 дугаар гарын үсгийг ахлах нягтлан бодогч О.Сувд-Эрдэнэ (2023.01.01-2023.06.15), Б.Пүрэвсүрэн (2023.06.15-2023.08.23), Б.Нандинцэцэг (2023.08.23-2023.12.31) нар зурж, тооцооны нягтлан бодогчоор Б.Даваацэрэн, М.Бодьцэцэг, нярваар Баасансүрэн, Б.Пүрэвсүрэн, Н.Нагерренчин нар ажиллажээ.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт орсон байна.

- Төрийн албан хаагчийн ёс зүйн тухай хууль шинээр батлагдаж мөрдөж эхэлсэн.
- Цагдаагийн албаны тухай, Зөрчлийн тухай, Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай, Хөдөлмөрийн тухай, Төрийн хэмнэлтийн тухай, Төсвийн тухай хуульд орсон нэмэлт, өөрчлөлтүүдийг мөрдөж ажилласан.
- Засгийн газрын 2023 оны "Төрийн үйлчилгээний албан тушаалын зэрэглэл, албан тушаалын жагсаалтыг шинэчлэн тогтоох тухай" 240 дүгээр тогтоол.
- Засгийн газрын 2023 оны "Төрийн албаны зарим албан тушаалын цалингийн хэмжээ, доод хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай" 241 дүгээр тогтоол.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Дотоод аудитын чиг үүргийг Цагдаагийн ерөнхий газрын дотоод хяналт-аюулгүй байдлын газар хэрэгжүүлдэг ба 2017-2022 оны баримтад хяналт шалгалт хийж 29,350.4 мянган төгрөгийн зөрчил илэрч, 562,469.6 мянган төгрөгийн алдааг залруулсан байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Баянхонгор аймгийн Цагдаагийн газар нь 2023 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл суурьаар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

005 ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА ӨӨРЧЛӨЛТГҮЙ САНАЛ ДҮГНЭЛТ

Тус байгууллагын үйл ажиллагаандаа мөрддөг Хууль зүйн яамны салбарын Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Баянхонгор аймгийн Цагдаагийн газрын 2023 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан “Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар”-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Баянхонгор аймгийн Цагдаагийн газрын 2023 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгө 4,010,939.3 мянган төгрөг байгаа бөгөөд өмнөх оноос 203,732.7 мянган төгрөгөөр буюу 4.8 хувиар буурсан байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт (мянган төгрөгөөр)

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгө	19,716.3	51,882.3	32,166.0
Авлага	14,691.6	-	(14,691.6)
Бараа материал	219,452.8	245,563.3	26,110.5
Үндсэн хөрөнгө	5,286,885.5	5,333,707.8	46,822.4
Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,326,074.2)	(1,622,633.8)	(296,559.6)
Нийт хөрөнгө	**4,214,672.0**	**4,008,519.7**	**(206,152.3)**
Богино хугацаат өр төлбөр	129.2	1,551.0	1,421.8
Засгийн газрын хувь оролцоо (Эздийн өмч)	4,214,542.8	4,006,968.7	(207,574.1)
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	**4,214,672.0**	**4,008,519.7**	**(206,152.3)**

Мөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл 51,882.3 мянган төгрөг байгаа нь ахмадын сангийн хөрөнгийг зарцуулаагүй үлдэгдэлтэй байгаатай холбоотой байна.

Авлага дансны эхний үлдэгдэл 14,691.6 мянган төгрөг бөгөөд малчнаас авах малын авлага малаар барагдсан байна.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 245,563.3 мянган төгрөг болж өмнөх оноос 26,110.5 мянган төгрөгөөр өссөн нь тайлант онд төсвийн хөрөнгөөр 163,069.0 мянган төгрөгийн бараа материал худалдан авч, 14,691.6 мянган төгрөгийн авлага малаар барагдсан, малын нас дэвшилтийн орлогоор 12,378.9 мянга, үндсэн хөрөнгөөс шилжиж ирсэн 25,173.5 мянга, 2,395.0 мянга, бусад байгууллагаас 60,799.8 мянган төгрөгийн бараа материалыг шилжүүлэн авч, бусад байдлаар 27,554.9 мянган төгрөгийг бараа материалыг шилжүүлж, 5,527.4 мянган төгрөгийн бараа материалыг акталж данснаас хассан, үйл ажиллагаандаа 219,314.9 мянган төгрөгийн бараа материалыг зарцуулсантай холбоотой байна.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 5,333,707.8 мянган төгрөг болж 46,822.4 мянган төгрөгөөр өссөн нь төсвийн хөрөнгөөр 4,608.5 мянган төгрөгийн хөрөнгө худалдан авсан, газрын даргын 2023 оны 04 дүгээр сарын 25-ны өдрийн А/50 дугаар тушаалаар бараа материалын данснаас 14,460.5 мянга, ЦЕГ-аас 15,148.4 мянга,

005 ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА ӨӨРЧЛӨЛТГҮЙ САНАЛ ДҮГНЭЛТ

ХЗДХЯ-аас 29,988.5 мянга, аймгийн ИТХ-аас 7,790.0 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг үнэ төлбөргүй шилжүүлэн авч, газрын даргын 2023 оны 04 дүгээр сарын 25-ны өдрийн А/50 дугаар тушаалаар 25,173.5 мянган төгрөгийн хөрөнгийг бараа материалд шилжүүлж, 17,305.5 мянган төгрөгийн хөрөнгийг данс хооронд шилжүүлсэнтэй холбоотой байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл тайлант үеийн үр дүнгийн 207,574.1 мянган төгрөгөөр буурч 4,006,968.7 мянган төгрөг болсон байна.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2023 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг улсын төсвөөс 4,086,219.7 мянган төгрөг, туслах үйл ажиллагааны орлогоос 71,918.0 нийт зарлагыг 4,158,137.7 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Тайлант хугацаанд 695,395.1 мянган төгрөгөөр бууруулж улсын төсвөөс 4,791,179.9 мянган төгрөг, үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос 62,352.9 мянган төгрөг, нийт 4,853,532.8 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 3 хөтөлбөрийн 7 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр улсын төсвөөс 4,791,179.9 мянган санхүүжүүлэхээр төлөвлөж гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 4,791,179.9 мянган төгрөг, үйл ажиллагааны орлогоос 125,066.7 мянган төгрөг, нийт 4,916,246.6 мянган төгрөгийн санхүүжилт олгож, 61,484.4 мянган төгрөгийг буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 4,854,398.2 мянган төгрөг буюу 98.7 хувьтай байгаа нь үндсэн үйл ажиллагааны зардлын төсвийг 61,484.4 мянган төгрөгөөр дутуу зарцуулсантай холбоотой байна.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

(мянган төгрөгөөр)

д/д	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
	Улсын төсөв				
1	70704 Цагдаа	4,637,700.1	4,577,640.1	60,982.8	99.95%
1.1	80101 Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	4,296,409.8	4,237,427.2	58,982.4	98.63%
1.2	80802 Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж	334,690.3	333,613.3	1,077.0	99.68%
1.3	82315 Байцаан шийтгэх ажиллагаа	6,600.0	6,599.6	0.4	99.99%
2	70711 Шүүгч болон гэр, хохирогчийн	153,479.8	151,691.3	1,788.5	98.83%

005 ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА ӨӨРЧЛӨЛТГҮЙ САНАЛ ДҮГНЭЛТ

2.1	80101 Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	153,479.8	151,691.3	1,788.5	98.83%

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

Өөрийн үндсэн үй ажиллагааны орлогыг давуулан биелүүлсэнтэй холбоотойгоор хэмнэлт бий болсон байна.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т "нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна" гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Тайлант онд тус байгууллагын нэмэлт санхүүжилтийн дансаар дараах орлого төвлөрсөн байна. (мянган төгрөг)

№	Санхүүжилт олгосон байгууллага	Орлогын төрөл	Санхүүжилтийн дүн
1	ЦЕГ-ын Санхүү ар талын газар	ИТХ-ын нөхөн болон дахин сонгуулийн зардал	2,860.0
2	ЦЕГ-ын Санхүү ар талын газар	Тушаалын дагуу давсан орлого	5,775.8
3	Баянхонгор аймгийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурал	ГХУСЗЗ-ийн зардал	1,000.0
4	Баянхонгор аймгийн ЗДТГ	Баянхонгор аймгийн Засаг даргын 2023 оны А/178 дугаар захирамж (Дата симний эрх)	3,060.0
5		Баянхонгор аймгийн Засаг даргын 2023 оны А/265 дугаар захирамж	2,000.0
6	Бусад орлого	Ноолуурын орлого	2,800.0
7		Түрээсийн орлого	4,874.0
8		Галт зэвсгийн сургалтын төлбөрийн орлого	19,810.0
9		Авто машины засварын мөнгө	5,091.6
10		Албан хаагчдаар төлүүлсэн шатахуун	1,532.9
	Нийт дүн	-	**48,804.3**

Дээрх хөрөнгүүдийг зориулалтын дагуу зарцуулж үрийн мөнгөний орлого 6,301.9 мянган төгрөгийг буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.5.4 Худалдан авах ажиллагааны гүйцэтгэл

Тус байгууллагын худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөөнд тээвэр шатахууныг нээлттэй тендер шалгаруулалтын журмаар, бичиг хэрэг, урсгал засвар, хоол хүнсний зардлыг тендер шалгаруулалтын онцгой журмаар шалгаруулахаар төлөвлөсөн байна.

Шатахууны тендер шалгаруулалтад "Ник" ХХК шалгарч 116,429.1 мянган төгрөгийн үнийн санал ирүүлж хамгийн сайн үнэлэгдэж гэрээ байгуулсан байна.

005 ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА ӨӨРЧЛӨЛТГҮЙ САНАЛ ДҮГНЭЛТ

Бичиг хэргийн материал нийлүүлэх гэрээг “Цогц мандах өглөө”, урсгал засварын гэрээг “Цэлмэг өглөө” ХХК-тай, хоол, хүнс нийлүүлэх гэрээг “Явуу хэлхээ” ХХК-тай тус тус байгуулсан байна.

Тус байгууллага нь түлш халаалтын зардалд нийт 158,250.9 мянга, гэрэл цахилгааны зардалд 30,085.2 мянга, цэвэр, бохир усны зардалд 15,928.9 мянган төгрөг батлагдаж “Зүүн шанд” ХХК-тай дулаанаар хангах гэрээ, "Баянхонгор-Эрчим хүч" ЦТХХК-тай цахилгаан, эрчим хүчээр хангах гэрээ, "Чандмань-Баянхонгор" ХК-тай цэвэр, бохир усаар хангах гэрээг тус тус байгуулж ажилласан байна.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Баянхонгор аймгийн Цагдаагийн газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав. Мөн байгууллагын үйл ажиллагааг сайжруулахтай холбоотой өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Н.Батчимэг гүйцэтгэж, хяналтыг ахлах аудитор М.Алтантуяа, газрын дарга, тэргүүлэх аудитор Б.Мөнхбат нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Баянхонгор аймгийн Цагдаагийн газар нь 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2023 оны 11 дүгээр сарын 02-ны өдрийн 31-1/5772 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2023 оны батлагдсан төсөв 4,769,900.0 мянган төгрөгийн дүнг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг “Дунд” гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2023 оны батлагдсан төсөв 4,791,179.9 мянган төгрөгөөс 1.0 хувиар буюу 47,911.8 мянган төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 70 хувиар буюу 33,538.3 мянган төгрөгөөр тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хүрээнд хуулийн хэрэгжилтийг шалгахад 2023 оны гэрэл цахилгааны зардлыг 10,156.8 мянга, тээвэр шатахууны зардлаас 4,357.2 мянган төгрөг хэмнэсэн зардал хооронд шилжүүлэн зарцуулсан байна.

005 ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА ӨӨРЧЛӨЛТГҮЙ САНАЛ ДҮГНЭЛТ

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан "Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам"-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тус байгууллага нь 2023 онд 159 мэдээллийг Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод байршуулахаас 150 мэдээллийг хугацаанд нь байршуулсан, 7 мэдээллийг хугацаа хоцроож байршуулсан, 2 мэдээллийг байршуулах хугацаа болоогүй байна.

Тайлант онд шилэн дансны цахим хуудаст 5 гэрээ, цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий зарлагын 463,420.9 мянган төгрөгийн 30 гүйлгээ мэдээлэхээс 97,897.5 мянган төгрөгийн 8 гүйлгээг мэдээлээгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Шилэн дансны тухай хуульд заасан мэдээллийг бүрэн байршуулж, зөрчлийг арилгах, цаашид зөрчлийг дахин давтан гаргахгүй байх албан шаардлага хүргүүлэх.

4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн гэж дүгнэлээ.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Тайлант хугацаанд завсрын аудит хийгээгүй болно.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх оны аудитаар 10,437.2 мянган төгрөгийн 3 алдаа зөрчил илэрснээс 9,653.5 мянган төгрөгийн 2 зөвлөмж, 783.6 мянган төгрөгийн 2 төлбөрийн акт тогтоосныг биелүүлж ажиллан биелэлтийг Баянхонгор аймгийн Цагдаагийн газрын даргын 2023 оны 06 дугаар 21-ний өдрийн 31-1/2999 дүгээр албан бичгээр ирүүлснийг биелэлтийг тооцож FAS системд оруулсан байна.

Хүснэгт 4 Төлбөрийн акт, албан шаардлага зөвлөмжийн хэрэгжилт

(мянган төгрөгөөр)

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Төлбөрийн акт	2	783.6	2	783.6	100
Зөвлөмж	2	9,653.5	2	9,653.5	100
Нийт дүн	**4**	**10,437.2**	**4**	**10,437.2**	**100**

005 ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА ӨӨРЧЛӨЛТГҮЙ САНАЛ ДҮГНЭЛТ

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Баянхонгор аймгийн Цагдаагийн газраас 2023 оны 01 дүгээр сарын 25-ны өдөр ирүүлсэн санхүүгийн тайлан нь зөрүүтэй, үндсэн хөрөнгө, бараа материалын ангиллыг буруу бичсэнийг аудитаар залруулсан бөгөөд цаашид данс бүртгэл хооронд шилжүүлэхдээ Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийг хэрэгжүүлж ажилласан эсэхийг шалгах.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 127,958.2 мянган төгрөгийн 3 алдаа[1] илэрснийг аудитын явцад залруулав. Үүнд:

1. Санхүүгийн тайланд үндсэн үйл ажиллагааны орлогыг 726.0 мянга, ахмадын сангийн дансны орлогыг 520.0 мянган төгрөгөөр дутуу тусгасан.
2. Мэдээлэл хүлээн авагч жижүүрийн цагдаа Ц.Мөнх-Оргилд өгөх томилолтын 96.0 мянган төгрөгийг авлагаар тусгаагүй.
3. Үндсэн хөрөнгө, бараа материалын данс хооронд шилжүүлэхдээ ангилал зөрүүтэй бүртгэсэн, малыг нас дэвшүүлэн орлого авахдаа буруу дэвшүүлсэн, бусад байгууллагаас ирсэн хөрөнгийг буруу ангиллаар бүртгэсэн нийт 126,616.2 мянган төгрөгийн хөрөнгийн ангиллыг залруулсан.

Аудитаар нийт 3,757.9 мянган төгрөгийн 2 зөрчил[2] илэрснээс, 2,206.9 мянган төгрөгийн 1 төлбөрийн акт тогтоож, зөрчлийг арилгах 1,551.0 мянган төгрөгийн 1 албан шаардлага өгсөн.

Нийт илрүүлсэн алдаа, зөрчлийн 3,757.9 мянган төгрөгийн залруулагдаагүй зөрчил нь бидний тогтоосон материаллаг байдлын түвшнээс 29,779.4 мянган төгрөгөөр бага тул Өөрчлөлтгүй дүгнэлт өглөө.

5.1 Төлбөрийн акт

5.1.1. Бараа материалын тайланд "Цогц мандах өглөө" ХХК-иас худалдан авсан 2,206.9 мянган төгрөгийн бараа материалыг орлого авалгүйгээр шууд зардлаар тайлагнасан байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.1 дэх "Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно", 13.4 дэх "Аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага, нягтлан бодогч нь үйлдвэрлэл, үйлчилгээний шат дамжлага, аж ахуйн үйл ажиллагааны хүрээнд гарсан хөрөнгө, эх үүсвэрийн хөдлөл, өөрчлөлт бүрийг анхан шатны баримтад бичгээр болон цахимаар бичилт хийж баталгаажуулна", 14 дүгээр зүйлийн 14.4 дэх "Нягтлан бодох бүртгэлд дараах зүйлсийг заавал бүртгэнэ", Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар батлагдсан "Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар"-ыг зөрчсөн байна.

[1] Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

[2] Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

005 ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА ӨӨРЧЛӨЛТГҮЙ САНАЛ ДҮГНЭЛТ

Шийдвэрлэсэн нь: Бараа материалын тайланд тусгалгүй зарцуулсан хөрөнгийг буруутай албан хаагчаар төлүүлж төсөвт төвлөрүүлэх төлбөрийн акт тогтоов.

5.2 Албан шаардлага

5.2.1. Тус байгууллага нь суутган тооцсон ХХОАТ-ын 726.9 мянга, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн 728.1 мянга, томилолтын 96.0 мянга нийт 1,551.0 мянган төгрөгийн өр төлбөртэй байхад цалингийн сангаас 41,183.6 мянга, бусдаар гүйцэтгүүлсэн нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж данснаас 6,465.0 мянга нийт 47,648.6 мянган төгрөгийн ахмадын дансанд шилжүүлсэн байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8 дахь "Төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Өр төлбөрийг барагдуулж, цаашид дээрх зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8 дахь заалтыг хэрэгжүүлж ажиллах албан шаардлагыг өгөв.

Аудитаар өгсөн шийдвэрийн хэрэгжилтийг нотлох баримтын хамт төрийн аудитын байгууллагад 2024 оны 06 дугаар сарын 10-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

005 ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА ӨӨРЧЛӨЛТГҮЙ САНАЛ ДҮГНЭЛТ

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

(мянган төгрөг)

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс			
							Залруулсан		Залруулаагүй	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Санхүүгийн тайланд буруу бүртгэсэн	1	1,246.0	-	-	1	1,246.0	1	1,246.0	-	-
Санхүүгийн тайланд бүртгээгүй	1	96.0	1	96.0	-	-	1	96.0	-	-
Санхүүгийн тайланд буруу бүртгэсэн	1	126,616.2	-	-	1	126,616.2	1	126,616.2	-	-
Дүн	**3**	**127,958.2**	**1**	**96.0**	**2**	**126,712.2**	**3**	**127,958.2**	**-**	**-**

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

(мянган төгрөг)

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Бараа материалын тайланд “Цогц мандах өглөө” ХХК-иас худалдан авсан 2,206.9 мянган төгрөгийн бараа материалыг орлого авалгүйгээр шууд зардлаар тайлагнасан байна.	1	2,206.9	1	2,206.9	-	-	-	-
Тус байгууллага нь суутгасан тооцсон ХХОАТ-ын 726.9 мянга, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн 728.1 мянга, томилолтын 96.0 мянга нийт 1,551.0 мянган төгрөгийн өр төлбөртэй байхад цалингийн сангаас 41,183.6 мянга, бусдаар гүйцэтгүүлсэн нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж данснаас 6,465.0 мянга нийт 47,648.6 мянган төгрөгийн ахмадын дансанд шилжүүлсэн байна..	1	1,551.0	-	-	1	1,551.0	-	-
Дүн	**2**	**3,757.9**	**1**	**2,206.9**	**1**	**1,551.0**	**-**	**-**

-----------оOо-----------

005 ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА ӨӨРЧЛӨЛТГҮЙ САНАЛ ДҮГНЭЛТ

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
АКТ

2024 оны 02 сарын 23 өдөр Дугаар 24/A0571121 Номгон
БНА-2024/14/НА-СТА-ТШЗ

Төлбөр барагдуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд тодорхойлсон Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Баянхонгор аймгийн Цагдаагийн газрын 2023 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Бараа материалын тайланд “Цогц мандах өглөө” ХХК-иас худалдан авсан 2,206,900 төгрөгийн бараа материалыг орлого авалгүйгээр шууд зардлаар тайлагнасан байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.1 дэх “Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно”, 13.4 дэх “Аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага, нягтлан бодогч нь үйлдвэрлэл, үйлчилгээний шат дамжлага, аж ахуйн үйл ажиллагааны хүрээнд гарсан хөрөнгө, эх үүсвэрийн хөдлөл, өөрчлөлт бүрийг анхан шатны баримтад бичгээр болон цахимаар бичилт хийж баталгаажуулна”, 14 дүгээр зүйлийн 14.4 дэх “Нягтлан бодох бүртгэлд дараах зүйлсийг заавал бүртгэнэ”, Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар батлагдсан “Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар”-ыг гэсэн заалыг зөрчсөн байна.

Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2 дахь “Шалгагдагч этгээд төсөв, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагаа болон төсвийн орлого бүрдүүлэх, зарцуулах, нийтийн өмч, хөрөнгө олж бэлтгэх, ашиглах, зарцуулах, хадгалах, хамгаалахтай холбоотой хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн бол төлбөрийн акт тогтооно”, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам”-ын 4 дүгээр зүйлийн 4.2.3.8 дахь “Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2-т заасан бусад нөхцөл байдал үүссэн" гэснийг тус тус үндэслэн **ТОГТООХ нь:**

5050074

1. Бараа материалын тайланд орлого авалгүй зарцуулсан зардлын 2,206,900 (хоёр сая хоёр зуун зургаан есөн зуу) төгрөгийг төсвийн захирагч, нягтлан бодогч нараар төлүүлж, Баянхонгор аймгийн Төрийн сан дахь бусад, татвар хураамжийн орлогын 10003000947 тоот дансанд төвлөрүүлэх[1]

2. Төлбөрийн актыг бүрэн барагдуулж, санхүүгийн баримтыг 2024 оны 06 дугаар сарын 10-ны өдрийн дотор Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газарт ирүүлэхийг Баянхонгор аймгийн Цагдаагийн газрын дарга Б.Мөнхбаяр, нягтлан бодогч М.Бодьцэцэг нарт даалгав[2].

ТӨЛБӨРИЙН АКТЫГ ТОГТООСОН[3]:

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР: Б.МӨНХБАТ

АУДИТОР: Н.БАТЧИМЭГ

[1] Монгол Улс, Баянхонгор аймаг, Баянхонгор сум, Нутгийн удирдлагын ордон 3 давхар

[2] Захиргааны ерөнхий хуулийн 94 дүгээр зүйлийн 94.1 "Захиргааны актыг энэ хуульд заасан журмын дагуу мэдэгдсэнээс хойш 30 хоногийн дотор гомдлыг хянан шийдвэрлэх захиргааны байгууллагад гаргана."

[3] Төрийн аудитын тухай хуулийн 16 дугаар зүйлд заасан этгээд, хүчин төгөлдөр болсон албан шаардлага, төлбөрийн актыг хугацаанд нь биелүүлээгүй, аудитын үйл ажиллагаанд саад учруулсан, санхүүгийн тайлангийн аудитаар сөрөг дүгнэлт авсан, хуулиар хориглосон үйл ажиллагаа явуулсан, албан үүргээ биелүүлээгүй, албан тушаалын бүрэн эрхээ хэтрүүлсэн нь аудитаар илэрсэн бол тухайн албан хаагчид сахилгын шийтгэл ногдуулах үндэслэл болно

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2024 оны 02 сарын 23 өдөр Дугаар 37/А0571121 БНА-2024/14/НА-СТА-ТШ3 Номгон

Зөрчил арилгуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд тодорхойлсон Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Баянхонгор аймгийн Цагдаагийн газрын 2023 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Тус байгууллага нь суутган тооцсон ХХОАТ-ын 726,891 төгрөг, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн 728,113 төгрөг, томилолтын 96,000 төгрөг нийт 1,551,004 төгрөгийн өр төлбөр үүсгэж ажилласан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8 дахь "Төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1 дэх "Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө", Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам"-ын 4 дүгээр зүйлийн 4.2.1.11 дэх "хууль, тогтоомж гэрээ, хэлцэл зөрчсөн алдаа, зөрчлийг таслан зогсоож, давтан гаргуулахгүй байх үр нөлөөтэй гэж үзсэн бусад нөхцөл байдал" гэснийг тус тус үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Өр төлбөрийг барагдуулан зөрчлийг арилгаж, биелэлтийг 2024 оны 04 дүгээр сарын 01-ний өдрийн дотор Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газарт ирүүлэх
2. Цаашид алдаа, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Баянхонгор аймгийн Цагдаагийн газрын дарга Б.Мөнхбаяр, нягтлан бодогч М.Бодьцэцэг нарт даалгав .

АЛБАН ШААРДЛАГЫГ ӨГСӨН[1]:

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР: Б.МӨНХБАТ

АУДИТОР: Н.БАТЧИМЭГ

6417143544

[1] Төрийн аудитын тухай хуулийн 42.1-т энэ хуулийн 16 дугаар зүйлд заасан этгээд, хүчин төгөлдөр болсон албан шаардлага, төлбөрийн актыг хугацаанд нь биелүүлээгүй, аудитын үйл ажиллагаанд саад учруулсан, санхүүгийн тайлангийн аудитаар сөрөг дүгнэлт авсан, хуулиар хориглосон үйл ажиллагаа явуулсан, албан үүргээ биелүүлээгүй, албан тушаалын бүрэн эрхээ хэтрүүлсэн нь аудитаар илэрсэн бол тухайн албан хаагчид сахилгын шийтгэл ногдуулах үндэслэл болно

5040115